

Regelgeving

m.b.t. aanleg en herstel van waterpartijen

Opgesteld n.a.v. de workshop “Waterpartijen”

voor terreinbeherende organisaties

op 29/03/2011 te Leuven

Regionaal Landschap Dijleland vzw

Koen Berwaerts & Annabel Pennings

Laatst bijgewerkt op basis van de commentaren tijdens de workshop: 27/05/2011

Referentie: Berwaerts, K. & Pennings, A. 2011. Regelgeving m.b.t. aanleg en herstel van waterpartijen. Regionaal Landschap Dijleland vzw, Heverlee, 30 pp.

Inhoudstafel

1) Beslissingsboom: 'Heb ik een vergunning nodig?'

1. Vrijstelling van vergunning
2. Is het normaal onderhoud?
3. Wat is een aanmerkelijke reliëfwijziging?
4. Regels van de Mestbank
5. Natuurvergunning, natuurmelding, machtigingen
6. Extra opmerkingen

2) Ik moet een vergunning aanvragen. Welke vergunning? Wie zijn de betrokken instanties en waarmee moet ik rekening houden?

1. Onroerend Erfgoed
2. Departement Landbouw en visserij, afdeling duurzame landbouwontwikkeling
3. Dienst waterlopen, dienst waterbeleid of waterlopen en domeinen (Provinciaal)
4. Vlaamse milieumaatschappij
5. Agentschap voor Natuur en Bos
6. Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening
7. Andere instanties

3) De aanvraag

4) Wetgeving (certificaten) rond waterpartijen.

- A. Beslissingsboom: 'Heb ik een gebruikscertificaat (slib) of grondverzettoelating (bodem) nodig?'
- B. Ik moet een gebruikscertificaat aanvragen. Wat zijn de mogelijkheden?
- C. Ik moet een grondverzettoelating aanvragen. Hoe doe ik dat?
 1. Wanneer is een grond verdacht?
 2. Definitie kadastrale werkzone en code van goede praktijk voor werken met uitgegraven bodem
 3. Code van goede praktijk voor bagger- en ruimingsspecie en definitie vijfmeterstrook
 4. Erkende laboratoria en standaardpakket voor vrij gebruik van bodem
 5. Normen van bijlage V van het VLAREBO en normen voor gechloreerde bestrijdingsmiddelen

6. Bodemsaneringsnormen bestemmingstype II
7. Gebruikscertificaat voor hergebruik als bodem binnen de vijfmeterstrook van de oever indien de analysewaarden < bodemsaneringsnorm bestemmingstype II
8. Hergebruik als niet-vormgegeven bouwstof
9. Studie van de ontvangende oever of afvoeren naar een stortplaats

D. Presentatie van David Van der Mijnsbrugge (OVAM) op de workshop

LIJST VAN BRONNEN

Inleiding

De aanleg of het herstel van waterpartijen vanuit ecologisch en/of cultuurhistorisch standpunt staan bij zowat elk regionaal landschap of terreinbeherende organisatie jaarlijks op het werkprogramma. Voor de eerste spade de grond in gaat, dient er vaak heel wat administratief werk voorbereid te worden. Bij dit werk duiken soms problemen op rond vergunningen en certificaten. Oplossingen liggen vaak niet binnen handbereik.

Regionaal Landschap Dijleland (RLD) vzw organiseert een workshop om deze veel voorkomende problemen te bespreken en oplossingen aan te reiken. De bedoeling is om tijdens deze workshop de verschillende administratieve stappen uit te leggen en stil te staan bij mogelijke probleemsituaties.

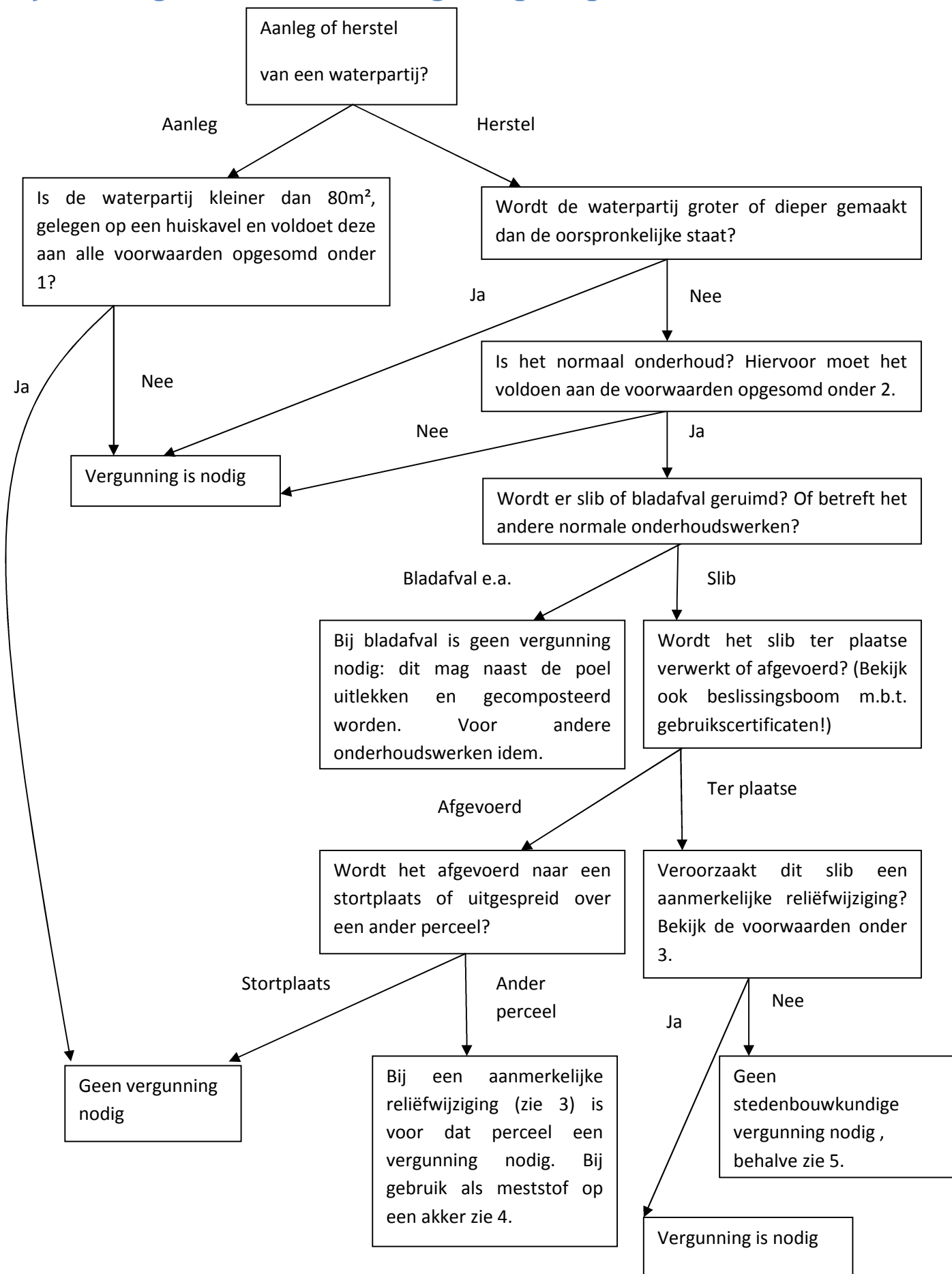
Om de inhoud van deze workshop zo goed mogelijk af te stemmen op de behoefte 'in het veld' organiseerde RLD een bevraging bij de verschillende organisaties. Op basis van de antwoorden op deze bevraging werden een reeks vragen voorgelegd aan diverse instanties. Hun antwoorden werden verwerkt in onderstaande tekst en beslissingsbomen. Daarnaast werden websites geraadpleegd.

Onderstaande info is opgedeeld in een luik over vergunningen en over certificaten. Het is van belang om beide luiken te bestuderen. Elk luik bestaat uit een beslissingsboom enerzijds en bijkomende achtergrondinfo anderzijds.

Onderstaande info is sterk onderhevig aan wijzigende regelgeving. Contacteer best de bevoegde instanties om steeds over de meest actuele informatie te beschikken.

De auteurs van deze tekst zijn niet verantwoordelijk voor de rechtsgeldigheid ervan.

1) Beslissingsboom: 'Heb ik een vergunning nodig?'

1. Vrijstelling van vergunning in het volgende geval:

(Bron: www.ruimtelijkeordening.be in maart 2011)

De aanleg van een niet-overdekte constructie zoals een poel of vijvertje is vrijgesteld van vergunning tot maximaal 80 vierkante meter per goed in zijtuin en achtertuin. Al de bestaande niet overdekte constructies, zoals terrassen, siervijvers of zwembaden, moeten meegeteld worden bij de berekening van deze maximale oppervlakte. Strikt noodzakelijke toegangen en opritten worden niet meegeteld. De vrijstelling geldt enkel voor constructies die:

- niet hoger dan 1,5 meter boven het maaiveld komen
- 1 meter van de perceelsgrens verwijderd blijven
- minder dan 30 meter van de woning verwijderd zijn
- niet in een ruimtelijk kwetsbaar gebied* liggen
- niet in een oeverzone, afgebakend in een bekkenbeheersplan of deelbekkenbeheersplan of in de 5 meter brede strook langs de oever van een waterloop liggen.

*Onder ruimtelijk kwetsbaar gebied wordt verstaan: agrarisch gebied met ecologisch belang of ecologische waarde, valleigebieden, bosgebieden met ecologisch belang, natuurgebieden met erfdiensbaarheid, bijzondere natuurgebieden, speelbossen of speelweiden, natuurgebied met bijzondere voorschriften voor de kleinijverheid, bijzonder groengebied, zone voor Koninklijk domein, zone voor natuurontwikkeling.

Ga ook na of de woning nabij of in beschermde monumenten, stads- en dorpsgezichten, beschermde landschappen en beschermde archeologische zones ligt.

Neem contact op met de gemeentelijke diensten als aan alle voorwaarden voldaan is. Soms zijn er uitzonderingen op deze vrijstelling in het gemeentelijk reglement.

(Nota: de meldingsplicht is nooit van toepassing bij aanleg en herstel van waterpartijen. Het is OFWEL een stedenbouwkundige vergunning OFWEL een vrijstelling)

2. Is het normaal onderhoud?

(Bron: Omzendbrief LNW9801 van 10 november 1998; Belgisch staatsblad van 17/02/1999)

Normaal onderhoud gebeurt om verlanding tegen te gaan en houdt het volgende in:

- Men houdt een waterdiepte van 0,5 meter en voorkomt drainage met een permanente grondwatertafel.
- Men ruimt het organisch materiaal (bladafval of slib) op de bodem periodiek. Dit gebeurt steeds in het najaar (vanaf september) en men ruimt per keer maximaal de helft van de waterpartij.
- De begroeiing rondom verwijdert men periodiek (maaien en afvoeren of kappen) buiten het broedseizoen.
- Men kan fors groeiende ondergedoken waterplanten verwijderen. Men verwijdert slechts een deel per keer en laat dit op de oever drogen alvorens men het afvoert.
- Men dempt de waterpartij niet.

- Men voorkomt inspoeling van nutriënten, afvalwater en andere met een bufferstrook.
- Men voorkomt vertrapping, eventueel door een deel af te rasteren.
- **Opgelet:** het uitgraven, verbreden, rechttrekken, dichten, afdammen, aanleggen van steigers, aanbrengen van oeverversteving en andere ingrepen aan de structuur, de helling en de lengte van de oevers behoren **niet** tot het normale onderhoud van een waterpartij.

Naast bovenstaande regels, geldt dit specifiek voor poelen:

- Als de verlanding al te ver gevorderd is, mag de poel hergraven worden in het najaar waarbij men een deel van de bestaande water- en oevervegetatie spaart. (Op de workshop van 29/03/2011 werd dit verduidelijkt: hergraven wil zeggen herstellen binnen de historische context).
- De grazige begroeiing rond de poel maait men en voert men af in de late zomer of de vroege herfst, indien vroeger moet het maaisel enkele dagen blijven liggen alvorens af te voeren.
- Als er veel poelen op korte afstand van elkaar aanwezig zijn, kan men het onderhoud variëren en verschillende stadia in stand houden (bv permanent waterhoudend en droogvallend aan de rand, ...).
- Met het oog op de verbreiding van amfibieën handhaaft men ook de nabije omgeving met zoveel mogelijk greppels, grachten, struiken, houtkanten, natte ruigtes, ...

3. Wat is een aanmerkelijke reliëfwijziging?

(Bron: www.ruimtelijkeordening.be in maart 2011)

Een reliëfwijziging is aanmerkelijk als de aard en de functie van het terrein wijzigt, zelfs al gaat het maar om een aantal centimeters. Verder wordt in de meeste gevallen ook aangenomen dat ze aanzienlijk is als :

- De reliëfwijziging meer dan 50 cm bedraagt over een kleine oppervlakte
- De reliëfwijziging minder dan 50 cm bedraagt over een grote oppervlakte

VRAAG: Wat wordt er bedoeld met een wijziging van aard en functie van het terrein? Wordt bijvoorbeeld bij herprofilering of versteving van de oevers van een waterpartij de aard of de functie gewijzigd?

ANTWOORD (Johan Claes, gemeente Kortenberg, 14.3.2011)

Bij herprofilering of versteving van bestaande oevers is er geen wijziging van aard of functie. Wel wanneer bijvoorbeeld langs een oever een deel zou opgehoogd worden om een wandelpad aan te leggen.

ANTWOORD (Bertrand Foucart, Ruimtelijke Ordening, antwoord via mail op 6.4.2011)

Bij een herprofilering wordt daadwerkelijk de aard en de functie van het terrein gewijzigd daar mogelijks een wateroppervlak wordt gedempt of omgekeerd een bodem wordt weggegraven voor de creatie van een wateroppervlak.

VRAAG: Op www.ruimtelijkeordering.be staat dat wordt aangenomen dat een reliëfwijziging aanzienlijk is als deze meer dan 50 cm bedraagt over een kleine oppervlakte of minder dan 50cm over een grote oppervlakte. Wat wordt er bedoeld met een grote en een kleine oppervlakte? Indien hier geen concreet getal kan opgeplakt worden, kan er dan wel een grootteorde gegeven worden? Moet er met de gemeente contact opgenomen worden bij twijfel?

ANTWOORD (Johan Claes, gemeente Kortenberg, 14.3.2011)

Er zijn inderdaad geen concrete cijfers opgeplakt. Het gaat om een richtlijn. De reliëfwijziging kan ook meer of minder impact hebben naargelang de plaatselijke situatie. Bij twijfel kan je best de gemeente contacteren.

ANTWOORD (Bertrand Foucart, Ruimtelijke Ordening, antwoord via mail op 6.4.2011)

Voor het aanbrengen van een reliëfwijziging is een stedenbouwkundige vergunning nodig als de reliëfwijziging 'aanmerkelijk' is.

Een reliëfwijziging is 'aanmerkelijk' als

- de reliëfwijziging meer dan 50 cm bedraagt over een kleine oppervlakte
- de reliëfwijziging minder dan 50 cm bedraagt over een grotere oppervlakte
- de aard of functie van het terrein door de reliëfwijziging wijzigt, zelfs al bedraagt de reliëfwijziging maar een centimeter. vb:
 - het afgraven van een dikke humuslaag in natuurgebied,
 - het aanleggen van parkeerplaatsen op een weiland in landbouwgebied door het ophogen met steenslag
 - het aanleggen van een paardenrijpiste met zand.

Voor een niet-aanmerkelijke reliëfwijziging is een stedenbouwkundige vergunning niet nodig. Let in dat geval op art. 640 van het burgerlijk wetboek:

"ART. 640. Lager gelegen erven zijn jegens de hoger liggende gehouden het water te ontvangen dat daarvan buiten 's mensen toedoen natuurlijk afloopt. De eigenaar van het lager gelegen erf mag geen dijk opwerpen waardoor de afloop verhinderd wordt.

De eigenaar van het hoger gelegen erf mag niets doen waardoor de erfdienstbaarheid van het lager gelegen erf verzaamd wordt."

Let ook op de voorschriften van stedenbouwkundige verordeningen, bouwverordeningen, verkavelingsverordeningen, ruimtelijke uitvoeringsplannen, bijzondere plannen van aanleg, verkavelingsvergunningen, bouwvergunningen of stedenbouwkundige vergunningen en andere van toepassing zijnde regelgeving op het perceel. Het aanbrengen van reliëfwijzigingen is vaak niet toegestaan.

4. Regels van de Mestbank

VRAAG: Indien er bij een slibruiming van een waterpartij een landbouwer dit slib wil ontvangen (=uitspreiden over zijn landbouwgrond), moet hij dit dan aangeven aan de Mestbank? Zoja, hoe ziet zo'n aangifte er dan uit en wat zijn de regels?

ANTWOORD (David Van der Mijnsbrugge, OVAM, op workshop 29.3.2011)

Deze situatie zal zelden voorkomen. Best dat de landbouwer het als bodem ontvangt met een gebruikscertificaat en dan is er normaal gezien geen probleem met de mestwetgeving.

ANTWOORD (Greet Pauwels, VLM, 14.3.2011)

Inderdaad, indien OVAM een gebruikscertificaat aflevert voor hergebruik als bodem, dan is het Mestdecreet niet van toepassing. Enkel bij een gebruikscertificaat voor bodemverbeteraar of meststof is het Mestdecreet van toepassing.

In eerste instantie neemt u best contact op met OVAM. Als OVAM een gebruikscertificaat aflevert voor gebruik in of als meststof of bodemverbeterend middel, is ook de mestwetgeving van toepassing. In dit geval is het slib volgens de mestwetgeving een andere meststof.

Het transport van een andere meststof moet gebeuren door een erkende mestvoerder, hij moet hiervoor mestafzetdocumenten opmaken. Aangezien een mestcode een verplicht onderdeel is van een mesttransportdocument (in dit geval een mestafzetdocument) moet er voor dit slib een mestcode worden aangevraagd bij de Mestbank door de producent. Dit houdt in dat de producent gekend moet zijn bij de Mestbank. Gekend zijn bij de Mestbank houdt in dat de eigenaar een nummer moet aanvragen als producent andere meststoffen. Het formulier daarvoor vindt u op onze website: http://www.vlm.be/landtuinbouwers/mestbank/formulieren_en_publicaties/formulieren/Pages/default.aspx.

Om een mestcode te verkrijgen moet men volgende zaken kunnen voorleggen aan de Mestbank: het gebruikscertificaat van OVAM, een toelating of ontheffing van het FOD Volksgezondheid, Veiligheid Voedselketen en Leefmilieu om de meststof te mogen verhandelen (afzetten op landbouwgrond van derden) en een analyse van stikstof en fosfaat, uitgevoerd door een laboratorium dat erkend is in kader van het Mestdecreet, die minder dan een jaar oud is.

De landbouwer op zich moet de mestafzetdocumenten niet meer aangeven aan de Mestbank, deze worden via de internetapplicatie (MestTransportInternetLoket) automatisch doorgestuurd naar de Mestbank.

Hiernaast bestaat er ook een regeling dat er landbouwgronden onteigend worden om slib van grote slibruimingswerken (zoals het uitdiepen van een kanaal) op te slaan. Dit is echter geen Mestbankmaterie.

5. Natuurvergunning, natuurmelding, machtigingen

Bij zeldzame vegetaties, historisch permanent grasland, beschermde monumenten en andere speciale gevallen is er meestal toch een vergunning, machtiging of melding nodig om een kleine hoeveelheid slib ter plaatse te verwerken. Vraag dit na bij je gemeente.

6. Extra opmerkingen

VRAAG: *Wat als het slib wordt afgevoerd naar andere percelen (bijvoorbeeld uitgespreid als meststof op een akker): is er dan een stedenbouwkundige vergunning nodig?*

ANTWOORD (Johan Claes, gemeente Kortenberg, 14.3.2011)

Voor het uitspreiden als meststof niet. Voor het afgraven mogelijk wel. Voor het afvoeren naar andere percelen moet rekening gehouden worden met de regels rond grondverzet, bodemattesten e.d.. Dit valt niet onder de wetgeving ruimtelijke ordening.

ANTWOORD (Bertrand Foucart, Ruimtelijke Ordening, antwoord via mail op 6.4.2011)

Dit is afhankelijk van het feit of dit zal leiden tot een vergunningsplichtige reliëfwijziging al dan nee (zie 3).

VRAAG: Wat in situaties met het plaatsen van betonnen waterbakken en steenhopen voor bedreigde amfibieën als Vroedmeesterpad: zijn deze vergunningsplichtig? Valt dit onder opslag van materiaal en is dit dus vrijgesteld van de vergunningsplicht indien het volume maximaal 10 m³ bedraagt en het materiaal niet zichtbaar is vanaf de openbare weg? Moet dit dan op een huiskavel liggen?

ANTWOORD (Johan Claes, gemeente Kortenberg, 14.3.2011)

In principe zijn deze zaken vergunningsplichtig. Om vrijgesteld te zijn moet het binnen de 30 m van een vergunde woning liggen.

ANTWOORD (Bertrand Foucart, Ruimtelijke Ordening, antwoord via mail op 6.4.2011)

Deze werken zijn vergunningsplichtig daar zij vallen onder toepassing van VCRO art 4.2.1. punt 4. Zij zijn niet vrijgesteld van vergunning daar zij niet aanschouwd worden als handelingen in, aan en bij een bestaande woning.

VRAAG: Indien er geen stedenbouwkundige vergunning nodig is voor de aanleg of het herstel van een waterpartij, kan het nog wel zijn dat er een machtiging nodig is, klopt dat? Bijvoorbeeld in een beschermd dorpsgezicht of nabij een beschermd monument. In welke gevallen moet er nog een machtiging worden aangevraagd? Kan ik daar ergens een overzicht van vinden?

ANTWOORD (Johan Claes, gemeente Kortenberg, 14.3.2011)

Ik kan niet direct andere machtigingen bedenken. Bij twijfel best de gemeente contacteren met de concrete vraag. Nvdr: machtigingen zijn noodzakelijk bij beschermde sites en bij waterlopen.

ANTWOORD (Bertrand Foucart, Ruimtelijke Ordening, antwoord via mail op 6.4.2011)

Afhankelijk van de ligging van een perceel kan het effectief zijn dat een machtiging noodzakelijk is. Wanneer de voorgelegde stedenbouwkundige aanvraag vergunningsplichtig is en in de procedure het advies van Onroerend Erfgoed wordt gevraagd zal dit advies vermelden of er tegelijkertijd een machtiging wordt gegeven of er eventueel nadien een machtiging moet worden aangevraagd. Indien de werken niet vergunningsplichtig zijn, dient toch een machtiging te worden gevraagd.

VRAAG: Wanneer precies is er een stedenbouwkundige vergunning nodig bij de aanleg of het herstel van waterpartijen? Is een vergunning nodig voor een slibuiming met het al dan niet ter plaatse verwerken van het slib en bij het herprofileren of verstevigen van de oevers? Waar ligt de grens tussen het herstel en onderhoud van een poel en het graven ervan? Waar ligt de grens tussen slib en bijvoorbeeld bladval? Mag bladafval wel steeds ter plaatse gelaten worden zonder stedenbouwkundige vergunning (ook in VEN, SBZ en permanent historisch grasland)? Is de noodzaak van een stedenbouwkundige aanvraag afhankelijk van de gewestplanbestemming?

ANTWOORD (Johan Claes, gemeente Kortenberg, 14.3.2011)

Bij de aanleg zal meestal een vergunning nodig zijn (alleen binnen de 30 meter van een vergunde woning is onder bepaalde voorwaarden een vrijstelling mogelijk; zie vrijstellingsbesluit). Voor het herstel zal de noodzaak tot het vragen van een vergunning vooral bepaald worden door het feit of er

een reliëf- en/of functiewijziging plaatsvindt. Over de grens tussen slib en bladval kan de gemeente moeilijk oordelen. Bij een aanvraag wordt dan ook advies gevraagd aan andere betrokken instanties, bijvoorbeeld het Agentschap voor Natuur en Bos of de afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling voor aanvragen in agrarisch gebied.

ANTWOORD (Marielle Albert, Stad Leuven, antwoord via mail op 23.02.2011)

Ik verwijs je naar de site www.ruimtelijkeordening.be van het Vlaams gewest waar alles in verband met vergunningen gebundeld staat. Je vraag :”wanneer is een stedenbouwkundige vergunning nodig?”, bijvoorbeeld kan je afoetsen aan het besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van handelingen waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning nodig is. (bvr 16/7/2010 en wijziging 28/11/2010- BS 13/12/2010). Verder is er de Vlaamse Codex ruimtelijke ordening die in hoofdstuk II de vergunningsplicht omschrijft. In het vierde lid van artikel 4.2.1. staat letterlijk : Niemand mag zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning het reliëf van de bodem aanmerkelijk wijzigen onder meer door de bodem aan te vullen, op te hogen, uit te graven of uit te diepen waarbij de aard of de functie van het terrein wijzigt. Een bestaande poel onderhouden en herstellen, kan. Een onbestaande poel graven, kan alleen mits een voorafgaande stedenbouwkundige vergunning.

ANTWOORD (Bertrand Foucart, Ruimtelijke Ordening, antwoord via mail op 6.4.2011)

De aanvragen die vallen onder de toepassing van VCRO art. 4.2.1. zijn vergunningsplichtig:

Art. 4.2.1. Niemand mag zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning: het reliëf van de bodem aanmerkelijk wijzigen, onder meer door de bodem aan te vullen, op te hogen, uit te graven of uit te diepen waarbij de aard of de functie van het terrein wijzigt

VRAAG: *Klopt het dat de meldingsplicht nooit van toepassing is bij de aanleg en herstel van waterpartijen? Het is ofwel een stedenbouwkundige vergunning ofwel een vrijstelling?*

ANTWOORD (Bertrand Foucart, Ruimtelijke Ordening, antwoord via mail op 6.4.2011)

Deze stelling is correct: de meldingsplicht is nooit van toepassing (zie BVR meldingsplicht 16/07/2010).

Opmerking Iris verstuyft Natuurpunt:

Men maakte me hier nog op het volgende wetsartikel attent, wat eigenlijk wel belangrijk is voor de beslissingsboom op pagina 6.

"23bis° de volgende werken, die opgenomen zijn in een goedgekeurd beheersplan op basis van het bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, of in een goedgekeurd natuurinrichtingsproject, of in een goedgekeurd inrichtingsplan in het kader van een landinrichtingsproject of in een van openbaar nut verklaarde ruilverkaveling:

- a) het verwijderen van wegbedverhardingen en heraanvullen met cultuurgronden;*
- b) het aanleggen van amfibiepoelen of veedrinkpoelen met een maximale oppervlakte van 100 vierkante meter en een maximale diepte van anderhalve meter;*
- c) het plaatsen van toegangspoortjes, wegafsluitingen, slagbomen, wegwijzers of verbodsborden;*

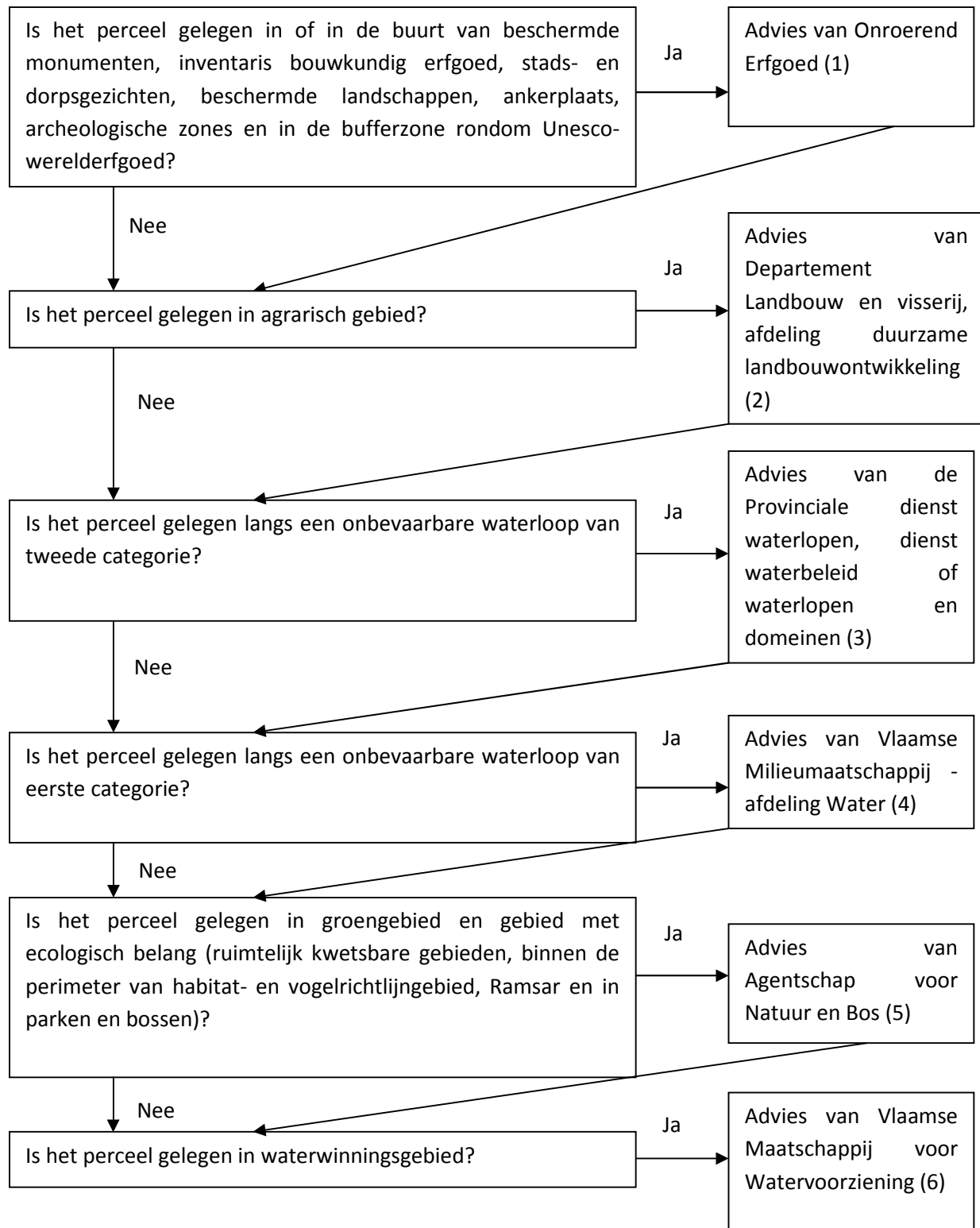
d) het plaatsen van informatieborden, zitbanken, vuilnisbakken;

e) het plaatsen van veeroosters."

Ik geef het maar mee. In de meeste gevallen zal het wel niet van toepassing staan omdat in de meeste plannen niet zo expliciet en gedetailleerd wordt vermeld dat een poel word aangelegd.

De adviezen worden opgevraagd door de gemeente. Je bent dus niet verplicht om contact op te nemen met de adviesverlenende instanties, maar het is wel best om met hen rekening te houden in de vergunningsaanvraag. Indien je op voorhand met de adviesverlenende instanties op terrein gaat, vermeld dit dan zeker in je aanvraag. Voeg indien mogelijk een verslag toe van jullie bijeenkomst dat ondertekend werd door de aanwezige personen. Wees voorzichtig met niet-bindende adviezen: het is niet omdat het advies niet-bindend is dat een gemeente dit zomaar naast zich neer mag leggen, een gemeente moet dit uitgebreid verantwoorden.

2) Ik moet een vergunning aanvragen. Welke vergunning? Wie zijn de betrokken instanties en waarmee moet ik rekening houden?

1. Onroerend Erfgoed

ANTWOORD (Eline Buyle, Erfgoedconsulent landschappen, via mail op 14.3.2011)

VRAAG: Wanneer moet Onroerend Erfgoed (O.E.) advies geven bij een aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning? En is dit steeds bindend?

ANTWOORD

O.E. geeft een **bindend** advies als het gaat om beschermde monumenten, stads- en dorpsgezichten, beschermde landschappen en beschermde archeologische zones.

O.E. geeft een **niet-bindend** advies i.v.m. ingrepen "in het gezichtsveld van" beschermde monumenten, bij items die opgenomen zijn in de inventaris bouwkundig erfgoed (IBE), bij items die opgenomen zijn in de inventaris historische tuinen en parken (IHTP), in bufferzones rondom UNESCO-werelderfgoed.

O.E. geeft een richtinggevend (niet-bindend) advies in *voorlopig* aangeduide **ankerplaatsen**. In *definitief* aangeduide ankerplaatsen is het advies van O.E. bepalend (bindend) voor vergunningen voor administratieve overheden en richtinggevend (niet-bindend) voor vergunningen voor de burger.

VRAAG: hoe groot is 'omgeving' of 'in de buurt van'?

ANTWOORD

De term "in het gezichtsveld van" omvat de 50 meter rond een beschermd monument. O.E. geeft hierover een niet-bindend advies.

VRAAG: Indien er geen stedenbouwkundige vergunning moet aangevraagd worden (m.b.t. hierboven opgesomde sites), moet Onroerend Erfgoed dan sowieso een machtiging geven bij geplande werken?

ANTWOORD

Als het gaat om wijzigingen aan beschermde monumenten, stads- en dorpsgezichten, beschermde landschappen en/of beschermde archeologische zones moet er altijd een machtiging aangevraagd worden bij O.E.

VRAAG: Adviseren jullie de aanleg van een nieuwe waterpartij (bvb. poel) in zo'n site altijd negatief? Wanneer kan er toch positief advies gegeven worden? Kan de uitgegraven grond steeds ter plaatse blijven?

ANTWOORD

Neen, niet altijd een negatief advies. Dit wordt dossier per dossier bekeken. Het is afhankelijk van de **context**. Het moet er thuishoren (vb. een nieuwe poel zal eerder toegelaten worden in een weide dan in een kasteelpark of dan in een akker midden op een leemplateau).

Uitgegraven grond kan eventueel ter plaatse blijven, in samenspraak met de erfgoedconsulent, maar dit kan niet als er hierdoor een aantasting van de erfgoedwaarden is (vb. historisch permanent grasland of reliëf).

VRAAG: Adviseren jullie het herstel van een (relict van een) bestaande waterpartij (bvb. poel) in zo'n site altijd positief? Wanneer wordt er negatief advies gegeven?

ANTWOORD

Neen, niet altijd een positief advies. Dit wordt dossier per dossier bekeken. Het is afhankelijk van de **context**. Als de waterpartij relevante erfgoedwaarde heeft of historisch interessant is, dan positief advies, maar met behoud van de oorspronkelijke vorm, etc. De ene waterpartij is de andere niet: als

er historisch gezien een oude beek gesitueerd was, kan dit niet zomaar vervangen worden door een poel.

VRAAG: Kan bij herstel van een waterpartij in zo'n site het uitgebaggerde slib ter plaatse blijven?

ANTWOORD

Dit is mogelijk indien het reliëf of vegetatie niet zwaar gewijzigd worden. Voorbeeld: Eventueel kan het slib ter plekke verwerkt worden in een (reeds bestaande) heuvel maar dit moet **steeds afgewogen worden** op basis van de erfgoedwaarde. Best voorafgaand terreinbezoek met erfgoedconsulent afleggen.

VRAAG: Adviseren jullie de aanleg van een nieuwe oeverversteving van een bestaande waterpartij in zo'n site altijd negatief? Wanneer kan er toch positief advies gegeven worden?

ANTWOORD

Neen, niet altijd negatief. Soms is er geen oeverversteving nodig, soms kan je niet anders dan de oever te verstevigen. Aanleg van nieuwe versteving kan, mits respect voor oorspronkelijke contouren en gebruik van minst opvallende en sobere materialen. De versteving moet onopvallend zijn in het landschap (vb. onder de waterlijn, geen tropisch hardhout,...) en men dient materialen te gebruiken die snel integreren in de groenaanleg (vb. kokosrollen)

VRAAG: Indien een bestaande oeverversteving dient hersteld te worden: wat zijn dan de richtlijnen vanuit Onroerend Erfgoed?

ANTWOORD

Zie ook vraag 6. Herstelling kan met respect voor de oorspronkelijke contouren en indien mogelijk op basis van historische informatie (vb. kaarten, fotomateriaal,...) Gebruik van nieuwe materialen is toegelaten maar zo sober mogelijk. Streven naar behoud van waterkunstwerkjes.
Vertrekpunt: Technisch Vademecum Water (Harmonisch Park- en Groenbeheer)

VRAAG: Wanneer moet er een voorbereidend archeologisch onderzoek gebeuren? Zijn er (bindende) richtlijnen voor het verloop van dit onderzoek?

ANTWOORD (Els Patrouille, archeologe, Onroerend Erfgoed)

Of er al dan niet een archeologisch vooronderzoek geadviseerd wordt hangt af van de grootte en locatie van de geplande werken, de specifieke geschiedenis van de site, evt. vondsten in de omgeving, ...

Het Agentschap schrijft (bindende) richtlijnen (bijzondere voorschriften) die aan vergunning van de archeoloog gekoppeld worden. Deze worden aan de opdrachtgever bezorgd die hiermee prijsvraag kan doen. Er moet rekening mee gehouden worden dat het opstellen van deze voorwaarden toch enige tijd in beslag neemt en sitespecifiek is.

Algemeen kan gesteld worden dat archeologie geen vragende partij is voor bv. het heropenleggen van (niet meer bestaande) (wal)grachten. Slib ruimen in grachten, zolang het recent slib betreft, is geen probleem.

2. Departement Landbouw en visserij, afdeling duurzame landbouwontwikkeling

ANTWOORD (Margriet Baert en Hans Roosen (mail 16.3.2011) (VLM))

Ons globaal beoordelingskader voor diverse aanvragen vindt u op de website: <http://lv.vlaanderen.be>

Onder de rubriek "Beleid" - "Beoordelingskader van de afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling in functie van stedenbouwkundige vergunningsaanvragen in de agrarische gebieden "

VRAAG: Wanneer is er advies van departement landbouw en visserij - afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling bij een stedenbouwkundige vergunning voor de aanleg of herstel van een waterpartij nodig? Is dit advies bindend?

ANTWOORD

Advies is nodig voor alle vergunningsplichtige handelingen binnen agrarisch gebied. Dit advies is niet bindend.

VRAAG: Aan welke voorwaarden moet een vergunningsaanvraag voor een poel voor jullie voldoen om positief geadviseerd te worden?

ANTWOORD

Er zijn voorwaarden waar rekening mee wordt gehouden (bijvoorbeeld een poel mag maximaal 150 m² groot zijn en 1,5 m diep, de landbouwer moet gewezen worden op de mogelijkheid voor een beheersovereenkomst voor het beheer van de poel, de uitgegraven grond wordt best ter plaatse verwerkt, ...). Een veedrinkpoel zal in de praktijk omwille van sanitaire redenen niet altijd worden aangeraden, maar het kan. Deze cijfers en voorwaarden worden echter als richtinggevend gehanteerd en zijn niet strikt. Er wordt steeds gekeken naar de grotere ruimtelijke context: als het binnen grootschalig landbouwgebied ligt, is er meer kans dat het negatief geadviseerd wordt, dan wanneer het in kleinschalig landschap ligt waarin al amfibiepoelen aanwezig zijn.

VRAAG: Mag bij het herstel van een historische poel beargumenteerd worden om de oorspronkelijke grootte te herstellen?

ANTWOORD

Dit hangt af van de huidige situatie. Is de poel reeds gedempt en is de grond weer in gebruik als landbouw? Dan is het niet evident om deze weer volledig of deels te herstellen. Bijkomende argumenten zijn toch vaak nodig. Er moet een duidelijke reden kunnen worden aangegeven waarom de poel weer moet hersteld worden. Bestaat het gebied van nature uit verschillende poelen? Is het gebied opgenomen als relictzone, waar de poelen van historisch belang zijn? Is het gebied opgenomen als een beschermd landschap en is de poel noodzakelijk voor de doelstellingen die horen bij dit beschermd landschap?

VRAAG: Wordt de concrete situatie best vooraf afgetoetst met jullie en zo ja wie is hiervoor de contactpersoon?

ANTWOORD

Zie onze website, het beoordelingskader: <http://lv.vlaanderen.be>, rubriek 'beleid' en klik op "Beoordelingskader voor de adviesverlening op stedenbouwkundige vergunningen in de agrarische gebieden (Word-document)"

VRAAG: Kunnen er uitzonderingen gemaakt worden in agrarisch gebied dat landbouwtechnisch onproductief is?

ANTWOORD

Zie bovenstaande antwoorden: er wordt steeds gekeken naar de grotere ruimtelijke context.

VRAAG: Wat zijn de regels rond het afsluiten van een beheersovereenkomst (BO) voor de aanleg en het herstel van een poel? Is alle info te vinden op http://www.vlm.be/SiteCollectionDocuments/Beheerovereenkomsten/fiches/Fiche_Landschap3.pdf?

ANTWOORD

Hans Roosen (VLM): De info op de site is zeker actueel. Bij de voorwaarden van het pakket die je via de vermelde link terugvindt, worden in het contract ook nog eens extra technische richtlijnen toegevoegd.

VRAAG: Is er een cumul mogelijk tussen de BO voor poelen (en dan vooral voor de BO voor aanleg) en projectsubsidies voor aanleg van poelen door een Regionaal Landschap? Mogen poelen zo gratis aangelegd worden voor landbouwers of mogen ze er zelfs winst aan maken?

ANTWOORD

Hans Roosen (VLM): Een cumul zal niet mogelijk zijn. Het is zo dat landbouwers (bij aanvraag van de BO) op het aanvraagformulier dienen aan te kruisen dat ze geen vergoeding of andere subsidie (van bv provincie of gemeente) ontvangen voor een vergelijkbare maatregel. Zie aanvraagformulier onder punt 8: <http://www.vlm.be/landtuinbouwers/beheerovereenkomsten/formulieren/Pages/default.aspx> (en ga naar beheerovereenkomsten). Wat bv wel kan is het volgende: RL legt poel aan en na aanleg sluit landbouwer BO af voor onderhoud poel.

Opmerkingen tijdens de workshop: als het gelegen is in prioritair landbouwgebied (dit wil zeggen herbevestigd agrarisch gebied) dan wordt er vaak negatief geadviseerd. Volgens artikel 4.4.5 (zie hieronder) van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening mogen er echter in agrarische gebieden poelen worden aangelegd zolang hun impact beperkt is. Er geldt ook dat adviesverlenende instanties elk advies dat ze geven voldoende moeten beargumenteren.

Sommigen hebben goede ervaringen hebben via de bedrijfsplanners: koeien mogen niet meer op een weiland staan met stromend water omwille van sanitaire redenen, dus zijn landbouwers vragende partij voor een veedrinkpoel. Bedenking Regionaal Landschap Dijleland vzw: waarschijnlijk kan een veedrinkpoel geweigerd worden omwille van sanitaire redenen.

Art. 4.4.5. *In alle bestemmingsgebieden kunnen, naast de handelingen die gericht zijn op de verwezenlijking van de bestemming, ook handelingen worden vergund die gericht zijn op de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van de natuur en het natuurlijk milieu en van landschapswaarden, voor zover ze door hun beperkte impact de verwezenlijking van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen.*

3. Dienst waterlopen, dienst waterbeleid of waterlopen en domeinen (Provinciaal)

Telefonisch contact met diensthoofd Rolf De Bruyn (dienst waterlopen, provincie Vlaams-Brabant) (16.3.2011):

- De vijfmeterzone (gemeten vanaf de top van de oever) van een waterloop van tweede categorie (provinciale bevoegdheid) moet steeds vrij blijven (om ruiming etc. toe te laten); prikkeldraad mag maar wordt aan de kant gezet bij ruiming.
- De dienst eist om uitgegraven grond steeds af te voeren en niet uit te spreiden indien gelegen in overstromingsgebied (o.w.v. verlies aan komberging); indien niet gelegen in overstromingsgebied wordt dit ook gevraagd, in uitzonderlijke gevallen kan de grond toch ter

plaatse blijven, maar dan zo ver mogelijk van de waterloop. Zie www.watertoets.be ("overstromingsgevoelig gebied").

- Bij een vergunningsaanvraag m.b.t. een perceel dat grenst aan een waterloop 2de categorie wordt steeds het advies van de dienst gevraagd. Het advies van deze dienst is niet bindend, maar de gemeente volgt het meestal wel.
- Los van de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning, is een machtiging vereist als je iets wil wijzigen aan de bedding van de waterloop (bvb. verbinding maken tussen poel en waterloop; oevers aanschuinen, ...). Dit is ook van toepassing op de waterlopen van derde categorie.

4. Vlaamse milieumaatschappij

Telefonisch contact met Bram Vogels, waterbeheerder (VMM afdeling Water) (17.3.2011):

- Een zone van 5 meter van de oever van een onbevaarbare waterloop van eerste categorie moet vrij blijven (erfdienstbaarheid).
- Gemeenten vragen heel vaak advies aan de VMM als het betreffende perceel langs een onbevaarbare waterloop van eerste categorie ligt, alsook als het in overstromingsgebied ligt (ongeacht langs welke waterloop het ligt). De dossiers worden allemaal in Brussel behandeld. De VMM verkiest zo weinig mogelijk verlies aan komberging, dus soms kan geadviseerd worden om de grond af te voeren. De waterpartij mag geen drainerende functie hebben. De aanleg of herstel van de waterpartij dient te gebeuren volgens de principes van de natuurtechnische milieubouw (natuurvriendelijke inrichting; dus geen betonnen bakken, etc.). Het advies van de VMM is niet-bindend en kan door de gemeente gemotiveerd weerlegd worden.
- Los van de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning, is een machtiging vereist als je iets wil wijzigen aan de bedding van de waterloop (bvb. verbinding maken tussen poel en waterloop; oevers aanschuinen, plaatsen van een stuw, ...). De machtiging kan in principe eenzijdig door VMM ingetrokken worden en is bindend.

5. Agentschap voor Natuur en Bos

VRAAG: Wat zijn de voorwaarden voor het ter plaatse laten van het slib?

ANTWOORD (René Meeuwis, Agentschap voor Natuur en Bos)

Lokaal gebruik van slib hangt in belangrijke mate af van de kwaliteit ervan. De code goede natuurpraktijk stelt immers dat eutrofiëring, vervuiling en andere beïnvloeding van een poel of stilstaand water moet vermeden worden. Hier zal al snel interactie optreden met VLAREBO en VLAREM (na te gaan bij OVAM), zodat afvoer dikwijls noodzakelijk wordt. Het spreiden van slib op het omliggende gebied mag ook niet leiden tot een degradatie van dat gebied. Dit is en blijft een moeilijk punt, maar in veel gevallen zal afvoer van slib noodzakelijk zijn.

VRAAG: Als het akkoord van de lokale beleidswachter wordt toegevoegd, kan de vergunning dan standaard worden goedgekeurd?

ANTWOORD (René Meeuwis, Agentschap voor Natuur en Bos)

Als de lokale beleidswachter akkoord is, voeg dan zijn akkoord toe. Verder gaan op een akkoord van ANB kan enkel als het een officieel ondertekend document van ANB is. Informatie via mail of anders kan enkel richtinggevend zijn, maar zeker niet gelden als een definitief standpunt.

Presentatie van Benny Mathijs tijdens de workshop:

Een document dat hij zeer sterk aanbeveeld is 'wegwijs in de wetgeving op het wijzigen van vegetaties en KLE's' van de Provincie Antwerpen. Dit is te downloaden op http://www.provant.be/leefomgeving/natuur_en_landschap/natuurbeleid/natuurvergunningen/

Vraag je steeds af: wat heb ik, wat wil ik, wat mag ik. Stel een visie voorop en maak krijtlijnen.

Plaats hiermee alles in een grotere context (en verantwoord dat in je **beschrijvende nota**). Toon dat je erover hebt nagedacht. Toon de meerwaarde voor natuur in zijn geheel aan. Op welke plaatsen zijn er mogelijkheden voor waterpartijen? Zijn er andere waterpartijen in de buurt die kunnen hersteld worden? Je moet kunnen zeggen: we hebben alles onderzocht en op deze plaats is het het meest ideale. De claim op de open ruimte wordt steeds groter, dus bepaal zeer duidelijk wat je wil. Hou er rekening mee dat een zuivere win-win-situatie ecologisch niet bestaat.

Een aantal voorbeelden van overwegingen waarmee je rekening moet houden:

- Een poel aangelegd voor (zeldzame) amfibieën in een jachtgebied van de WBE is soms tegenstrijdig: de WBE wil graag veel fazanten en dat is schadelijk voor de amfibieënpopulatie.
- Op het moment zelf heeft de eigenaar er waarschijnlijk voordeel aan als je een poel op zijn terrein aanlegt, maar na een aantal jaar misschien niet meer: bv. een zeldzame soort brengt beperkingen mee. Hou daar rekening mee. Op het moment dat je een poel aanlegt trek je dieren weg uit de kernpopulatie en je verlaagt daar de dichtheid. Als de 2^e populatie verdwijnt, kan dat een negatieve balans opleveren. (Regionaal Landschap Dijleland vzw is het hier niet mee eens: je vangt immers de trekkende exemplaren op die anders geen poel waren tegengekomen?)
- Elke cm ophoging door de grond ter plaatse te houden is eigenlijk al teveel. Vraag jezelf dus steeds goed af of de winst van de poel groter is dan de effecten van de ophoging. Voer best de grond af: neem contact op met je gemeente of ze geen grond nodig hebben. (Opmerking Regionaal Landschap Dijleland vzw: Opgepast: dan val je wel onder de regelgeving van grondverzet en heb je een technisch verslag nodig!)
- Wat heb ik? Dat kan betrekking hebben op bedrijfsvoering (akker moet eerst naar weiland omgezet worden voor een poel), bedrijfsstructuur (heeft de landbouwer materiaal om de poel te onderhouden?), vegetatiestructuur en hoeveel percentage je daarvan wegneemt met je poel en hydrologie (bv. aftakking van een gracht als de poel niet waterhoudend is)
- Context: stel: voor de aanleg van een poel is er voldaan aan het milieubeleid, het natuurbeleid, het landbouwbeleid MAAR nitraat- en fosfaatconcentraties liggen te hoog, dan zal dit negatief zijn voor het integraal waterbeleid. Milieubeleid: hoe reageren amfibieën op lichthinder/geluidshinder? Dat is niet geweten. Probeer de negatieve effecten desalniettemin te beperken.
- Integreer ook maatschappelijke waarde: doelgroepengericht. Vermeld bijvoorbeeld als het vlakbij een school is en ze er een educatief project aan koppelt. Of als het vlak naast een voetgangers- of fietspad ligt.
- Kijk ook naar de omgeving, bv. Is er voedselvoorziening voor insecten in de omgeving, want de insecten zijn dan weer de voedselbron voor de amfibieën.

- Maak een passende beoordeling op basis van soortenbesluit en instandhoudingsdoelstellingen. Aanvragen binnen Natura 2000 moeten goed gekaderd worden.
- Iedereen die bezig is met amfibieën is verplicht zijn materiaal te ontsmetten (o.w.v. infectie met amfibieschimmel). Steek dat ook in je aanvraag en aanbesteding.
- Toon aan dat je gedacht hebt aan duurzaam onderhoud op lange termijn.
- Wat als amfibieën gaan trekken? Voorzie eventueel amfibietunnels.

De grens tussen bladval en slib is niet zo duidelijk: als je de bladeren nog duidelijk herkent, kan je spreken van bladval. Kan ook bepaald worden aan de hand van het percentage organisch materiaal.

Pas op: soms heb je op basis van de artikels geen vergunning nodig, maar moet je er toch één aanvragen omdat je in een uitzondering zit. Tip: dien altijd een vergunningsaanvraag in, dan staat dat ook in het vergunningsregister van de gemeente en heb je op lange termijn meer zekerheid. Maak dus gebruik van de potenties van de regelgeving.

Om een vijver af te laten heb je in principe geen vergunning nodig. Het kan een beheermaatregel zijn. Hou wel steeds rekening met de effecten: waar ga je met dat water naartoe, zitten er veel eendemossels of een bepaalde soort salamanders?

6. Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW)

(antwoord van Martine De Rycke, VMW, directie Vlaams-Brabant, mail 15.3.2011)

VRAAG: Wanneer moet de VMW advies geven? Als de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning betrekking heeft op een locatie gelegen in beschermingszone 1, 2 of 3? Zone 1 zal neem ik aan nooit het geval zijn want altijd in eigendom van de VMW? Is het advies van de VMW steeds bindend?

ANTWOORD

De VMW is nooit verplicht om advies te geven in het kader van een stedenbouwkundige aanvraag voor de aanleg of het herstel van een waterpartij. Vele gemeenten vragen de VMW wel om advies voor aanvragen die zich situeren binnen de beschermingszones van één van onze waterwinningen. Het advies van de VMW is echter niet bindend. Dit wil echter niet zeggen dat de verbodsbepalingen uit het Grondwaterdecreet en zijn uitvoeringsbesluiten niet zouden moeten nageleefd worden. Het eigenlijke waterwingebied en de beschermingszone 1 zijn normaliter eigendom van de VMW. Mocht dit niet het geval zijn, dan zijn hier wettelijk gezien toch enkel handelingen toegelaten die tot doel hebben het winnen van drinkwater of het beschermen van het grondwater. Ons advies is er ook steeds op gericht om de kwaliteit en de kwantiteit van het grondwater te beschermen en te garanderen. Indien nodig kan dit advies ook strenger zijn dan de wettelijke verbodsbepalingen.

VRAAG: Moeten werken die niet vergunnings- of meldingsplichtig zijn bij de gemeente, maar die wel betrekking hebben op een locatie in een van die zones, aan VMW gemeld worden? Of moet dat niet?

ANTWOORD

Werken die uitgevoerd worden binnen de beschermingszones dienen niet gemeld te worden aan de VMW, maar ze mogen de wettelijke bepalingen niet overtreden. Bovendien mag er ten gevolge van de werken geen verontreiniging optreden en mag de waterkwaliteit niet in het gedrang komen. Er dienen dan ook steeds de nodige voorzorgsmaatregelen genomen te worden om elk risico op

verontreiniging van bodem of grondwater te voorkomen (zowel bij de aanlegfase als bij de exploitatiefase).

VRAAG: Wordt de aanleg van een nieuwe waterpartij in zone 1, 2 of 3 door VMW altijd negatief geadviseerd? Indien VMW gunstig advies geeft, moet de grond dan steeds afgevoerd worden? Zijn er beperkingen m.b.t. de grootte en/of diepte van de waterpartij?

ANTWOORD

De aanleg van nieuwe waterpartijen wordt enkel negatief geadviseerd indien deze gelegen zijn binnen beschermingszone 2 en er een ontgraving van meer dan 2,5 m onder maaiveld nodig is of indien er door de aanleg een risico op verontreiniging (bacteriologisch of ander) van het grondwater kan ontstaan. Elk dossier wordt afzonderlijk behandeld en er wordt steeds een inschatting gemaakt van de mogelijke risico's rekening houdend met de voorziene werken of activiteiten, de ligging en de kwetsbaarheid van de betrokken winning, de herkomst van het water waarmee de waterpartij zal gevoed worden en de bestemming ervan.

VRAAG: Indien het om een ruiming van een bestaande waterpartij gaat (in zone 1,2 of 3):

- Is dit toegelaten in zone 1, 2 of 3? Van wat hangt dit ev. af?

- Vraagt VMW altijd om het slib af te voeren naar een locatie buiten elke beschermingszone? Ook indien het afgeleverde certificaat van OVAM meldt dat het slib in alle bestemmingstypes mag hergebruikt worden als bodem?

ANTWOORD

Uitgegraven grond dient niet steeds afgevoerd te worden. Indien deze niet verontreinigd is kan hij steeds binnen eenzelfde kadastrale werkzone hergebruikt worden. Voor gebruik van grond buiten de kadastrale werkzone dient er voldaan te worden aan de voorwaarden van het Vlarebo voor gebruik binnen bestemmingstype 1.

Het ruimen van bestaande waterpartijen is toegelaten (voor zover er in beschermingszone 2 hierdoor geen ontgraving van meer dan 2,5 m onder maaiveld zou ontstaan). Het ruimings-slib dient steeds afgevoerd te worden buiten de beschermingszones van onze waterwinningen, tenzij het zou voldoen aan de voorwaarden van het Vlarebo voor het gebruik als bodem binnen bestemmingstype 1.

Mochten er bij het behandelen van bepaalde dossiers of bij het opstarten van nieuwe projecten vragen zijn in verband met de beschermingszones, mag u ons steeds contacteren en zijn wij steeds bereid deze met jullie te bespreken.

7. Andere instanties

Telefonisch contact met Piet Thys (Waterwegen en Zeekanaal NV, beheerder van de bevaarbare waterlopen in het centrum en westen van Vlaanderen, 22.3.2011):

- Aanvragen voor vergunningen worden geval per geval bekeken.
- Standaardregel: zone van 10 m van teen van dijk moet bouwvrij blijven; soms wordt er grotere afstand gevraagd; stabiliteit van de dijken moet steeds gewaarborgd blijven.
- Gemeente vraagt advies aan WenZ als het binnen de 50 m van de waterloop (rivier, kanaal) ligt.

- Advies is niet bindend; maar gemeente volgt meestal advies van WenZ; mits motivatie kan gemeente er van afwijken; ev. kan WenZ nog in beroep gaan.
- Bij verbindingen met waterlopen: machtiging aanvragen.

Andere instanties die in sommige gevallen moeten gecontacteerd worden: Infrabel, Eandis, Elia, Fluxys, wegbeheerders (departement mobiliteit en openbare werken), polderbestuur, NV De Scheepvaart (bevaarbare waterlopen in oosten van Vlaanderen), afdeling Kust,

3) De aanvraag

(Bron: www.ruimtelijkeordering.be)

Informatie over vergunningen is te vinden op de website www.ruimtelijkeordering.be (zie bij 'vergunning'). Je kan hier ook het aanvraagformulier en de aanstiplijst voor technische werken of terreinaanlegwerken downloaden. Onderaan de aanstiplijst staat opgesomd wat allemaal in de aanvraag moet staan om volledig te zijn.

Een aanvraag voor stedenbouwkundige vergunning moet steeds ingediend worden bij de gemeente waarin het perceel (waarop de waterpartij wordt aangelegd of hersteld) gelegen is. De aanvraag kan afgegeven worden tegen ontvangstbewijs of aangetekend verstuurd worden. Bij sommige gemeenten kan de aanvraag ook digitaal worden ingediend.

U krijgt binnen de 14 dagen bericht of uw aanvraag ontvankelijk en volledig is. Bij ontvoogde gemeenten telt in principe een wachttijd van 75 kalenderdagen na ontvangst als er geen openbaar onderzoek nodig is. De maximale wachttijd in alle andere gevallen is 105 dagen. De vervaltermijn gaat in op het moment dat het ontvankelijk- en volledigheidstest naar de indiener worden verstuurd. Indien geen beslissing wordt genomen binnen de vervaltermijn, wordt de aanvraag geacht afgewezen te zijn. Dit is een stilzwijgende weigering.

Bij niet-ontvoogde gemeenten is er een advies van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar vereist. De gemeente zal uiteindelijk uw aanvraag beoordelen, rekening houdend met de adviezen en eventuele bezwaren.

Een mededeling die te kennen geeft dat de vergunning is verleend, wordt door de aanvrager gedurende een periode van dertig dagen aangeplakt op de plaats waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft. De aanvrager brengt de gemeente onmiddellijk op de hoogte van de startdatum van de aanplakking. Krijgt u een vergunning, dan mag u beginnen met de werken als u niet binnen 35 dagen, te rekenen vanaf de dag van aanplakking, op de hoogte wordt gebracht van de instelling van een administratief beroep.

De vergunning vervalt als je niet binnen de twee jaar met de werken begint.

U kunt als vergunningsaanvrager beroep instellen tegen elke beslissing van het schepencollege, ook tegen een stilzwijgende weigering.

Bijkomende vragen en antwoorden:

VRAAG: In het besluit van de Vlaamse regering van 5 juni 2009 staan de adviesverlenende instanties opgesomd op www.ruimtelijkeordering.be. Is deze lijst volledig? Ik vind daar de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening niet in terug en dacht dat die soms ook advies verleenden? Wordt er ook geen advies gevraagd als je in de buurt zit van aardgasleidingen, hoogspanningskabels, buurtwegen, ...? Kan ik ergens terugvinden welke instanties bindend advies geven? Is er een hiërarchie in de adviezen of geldt er als er 1 instantie bindend negatief advies geeft dat de vergunning sowieso niet goedgekeurd wordt?

ANTWOORD (Johan Claes, gemeente Kortenberg, mail 14.3.2011)

De lijst met adviesinstanties is niet limitatief. Het advies van de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar is bindend voor de niet-ontvoogde gemeenten. Dat betekent dat wanneer dit advies negatief is, de gemeente zowiezo een weigering moet afleveren. Van de andere adviezen kan in principe gemotiveerd afgeweken worden, maar in de praktijk gebeurt dit zelden.

ANTWOORD (Bertrand Foucart, Ruimtelijke Ordening, antwoord via mail op 6.4.2011)

Artikel 1. De instanties die overeenkomstig artikel 4.7.16, §1, respectievelijk 4.7.26, §4, eerste lid, 2°, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, om advies worden verzocht, zijn:

6° de Vlaamse Milieumaatschappij voor aanvragen gelegen op minder dan 20 meter afstand van de kruin van de talud van onbevaarbare waterlopen van eerste categorie;

VRAAG: Is het mogelijk dat alle gemeenten in Vlaanderen dezelfde uniforme werkwijze hanteren bij het indienen van vergunningen wat betreft wachttijd, te betalen bedrag en beoordeling van vergunningen op onder andere volledigheid?

ANTWOORD

Er is reeds een zekere uniformiteit wat betreft wachttijd (maximum termijnen) en samenstelling van het dossier. Alleen wat betreft de kosten kunnen de gemeenten zelf bepalen hoe en wat ze aanrekenen.

VRAAG: Is het mogelijk de lange wachttijden voor vergunningen in te korten? Wat is de maximale termijn waaraan elke gemeente zich moet houden. Wat als die termijn overschreden wordt?

ANTWOORD

In bepaalde gevallen bedraagt de maximale termijn waarbinnen het college van burgemeester en schepenen een beslissing neemt 75 dagen, nl. wanneer aan alle volgende voorwaarden is voldaan: in een ontvoogde gemeente, wanneer geen openbaar onderzoek moet uitgevoerd worden, en de aanvraag niet is samengevoegd met een milieuvergunningsaanvraag. In alle andere gevallen bedraagt de maximum termijn 105 dagen (voor een verkavelingsvergunning 150 dagen).

ANTWOORD (Bertrand Foucart, Ruimtelijke Ordening, antwoord via mail op 6.4.2011)

Voor een ontvoogde gemeente bedraagt de termijn voor een stedenbouwkundige aanvraag 75 dagen wanneer er geen openbaar onderzoek noodzakelijk is. Indien wel een openbaar onderzoek moet gevoerd worden, bedraagt de termijn voor een stedenbouwkundige vergunning 105 dagen. In een niet-ontvoogde gemeente bedraagt de termijn voor een stedenbouwkundige vergunning steeds 105 dagen (VCRO art.4.7.18). De vervaltermijnen gaan in op de dag na deze waarop het resultaat van het volledigheds- en ontvankelijkheidsonderzoek aan de aanvrager wordt verstuurd.

ANTWOORD (Marielle Albert, Stad Leuven, antwoord via mail op 23.02.2011)

In verband met de behandelingstermijn van een vergunningsaanvraag, kan ik alleen over de situatie in Leuven spreken. Leuven is 'ontvoogd' en levert stedenbouwkundige vergunning af binnen 75 kalenderdagen na ontvangstdatum. In geval een openbaar onderzoek nodig is verlengd de behandelingstermijn tot 105 kalenderdagen. Wij werken volgens het principe 'first in – first out'.

VRAAG: Hoeveel exemplaren moet je standaard indienen van een stedenbouwkundige aanvraag? In welke gevallen is er een extra dossier nodig: 'Eén extra dossier indien gelegen in agrarisch gebied, één extra exemplaar indien gelegen in een groengebied, één extra exemplaar indien gelegen in beschermd dorpsgezicht, beschermd landschap of in de buurt van een geklasseerd monument, één exemplaar als in beschermd archeologisch goed en één extra exemplaar als het nabij een bestaande of aan te leggen provincie- of gewestweg ligt.' Is dit lijstje volledig? Is het ook niet één extra als het nabij een waterloop, hoogspanningsleiding, ... ligt?

ANTWOORD (Johan Claes, gemeente Kortenberg, mail 14.3.2011)

Het aantal gevraagde exemplaren kan verschillen per gemeente. Er kunnen steeds exemplaren bijgevraagd worden als er extra adviezen nodig zijn.

ANTWOORD (Bertrand Foucart, Ruimtelijke Ordening, antwoord via mail op 6.4.2011)

Het aantal dossiers dat moet worden ingediend is afhankelijk van het aantal in te winnen adviezen binnen de stedenbouwkundige vergunningsaanvraagprocedure en moet aldus geval per geval bekeken worden.

ANTWOORD (Marielle Albert, Stad Leuven, antwoord via mail op 23.02.2011)

Volledigheid van dossiersamenstelling wordt afgetoetst aan de hand van de aanstiplijsten die door de Vlaamse overheid werden opgesteld. Via de site www.ruimtelijkeordering.be vind je de geëigende formulieren, inclusief de bijhorende aanstiplijst.

Dossiers kunnen opgestuurd worden of ingediend worden aan de balie in het stadskantoor tijdens de loketuren (iedere werkdag van 9 tot 16.30 u behalve donderdag van 12 tot 20 u.) Alle bundels bevatten zowel het ingevulde aanvraagformulier met beschrijvende nota, als plannen en foto's. Naar gelang de ligging kan er een bijkomende exemplaar gevraagd worden. Concreet één extra dossier indien gelegen in agrarisch gebied, één extra exemplaar indien gelegen in een groengebied, één extra exemplaar indien gelegen in een beschermd landschap of in de buurt van een geklasseerd monument. Het volledigheidssattest wordt opgestuurd zodat je zicht hebt op een vermoedelijke einddatum tegen wanneer het college de beslissing zal nemen. Ook de eindbeslissing van het college, de stedenbouwkundige vergunning met de geïllustreerde plannen wordt per aangetekende zending thuisbezorgd.

VRAAG: Bij het indienen van een stedenbouwkundige aanvraag bij een gemeente wordt een administratieve taks gevraagd. Zijn hier regels voor, bv bestaat er een maximaal bedrag en moet dit bedrag vermeld zijn in het gemeentelijk reglement?

ANTWOORD (Johan Claes, gemeente Kortenberg, mail 14.3.2011)

Hier zijn bij mijn weten geen algemene regels voor, maar het bedrag zou wel vermeld moeten zijn in een gemeentelijk reglement.

ANTWOORD (Marielle Albert, Stad Leuven, antwoord via mail op 23.02.2011)

Voor een dossier 'terrein aanlegwerken' wordt een administratieve taks van 15 Euro gevraagd. Dit staat in een gemeentelijk reglement dat door onze dienst Financiën werd opgesteld.

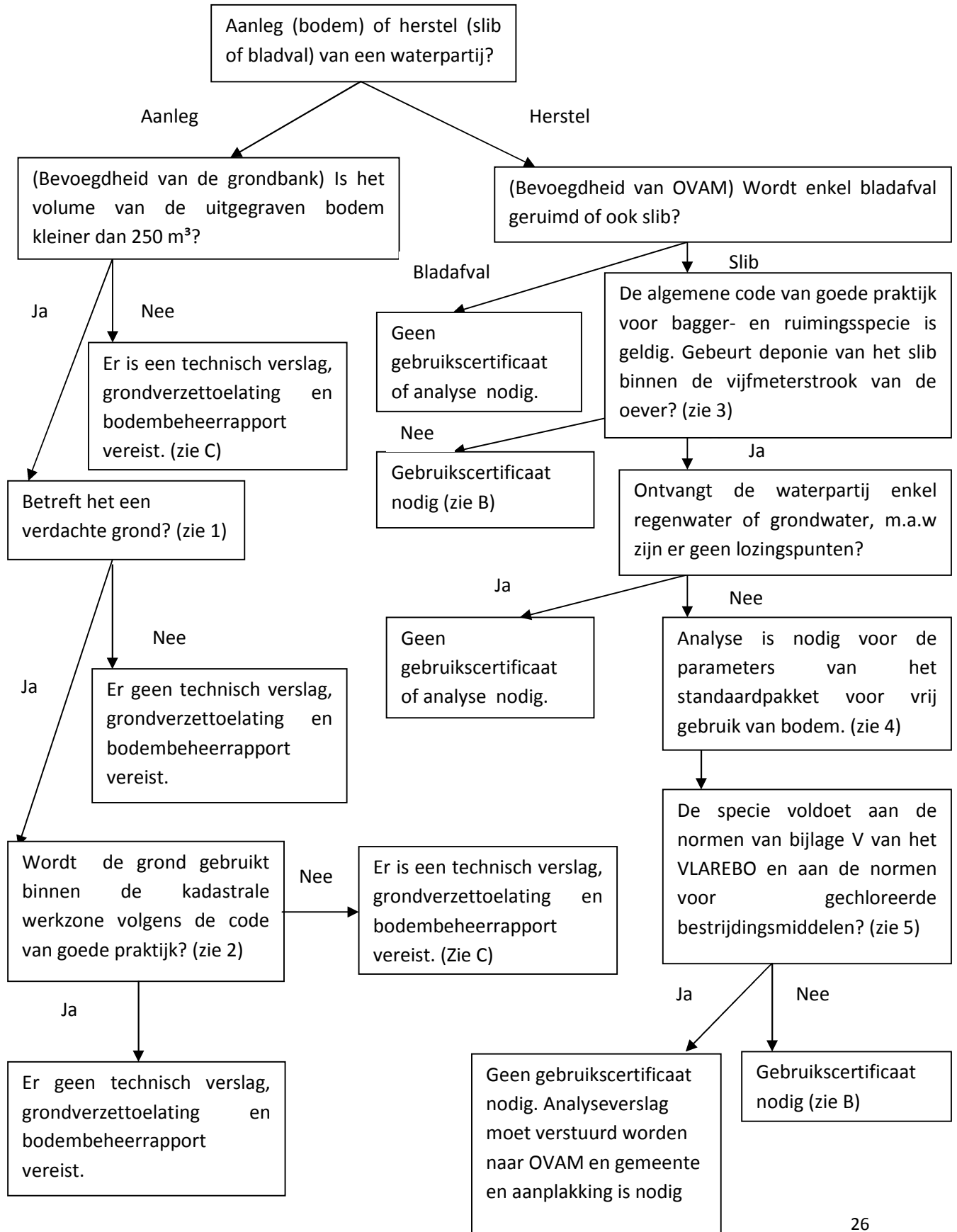
ANTWOORD (Bertrand Foucart, Ruimtelijke Ordening, antwoord via mail op 6.4.2011)

Dit heeft niets te maken met de stedenbouwwetgeving. Dit is een gemeentelijke aangelegenheid.

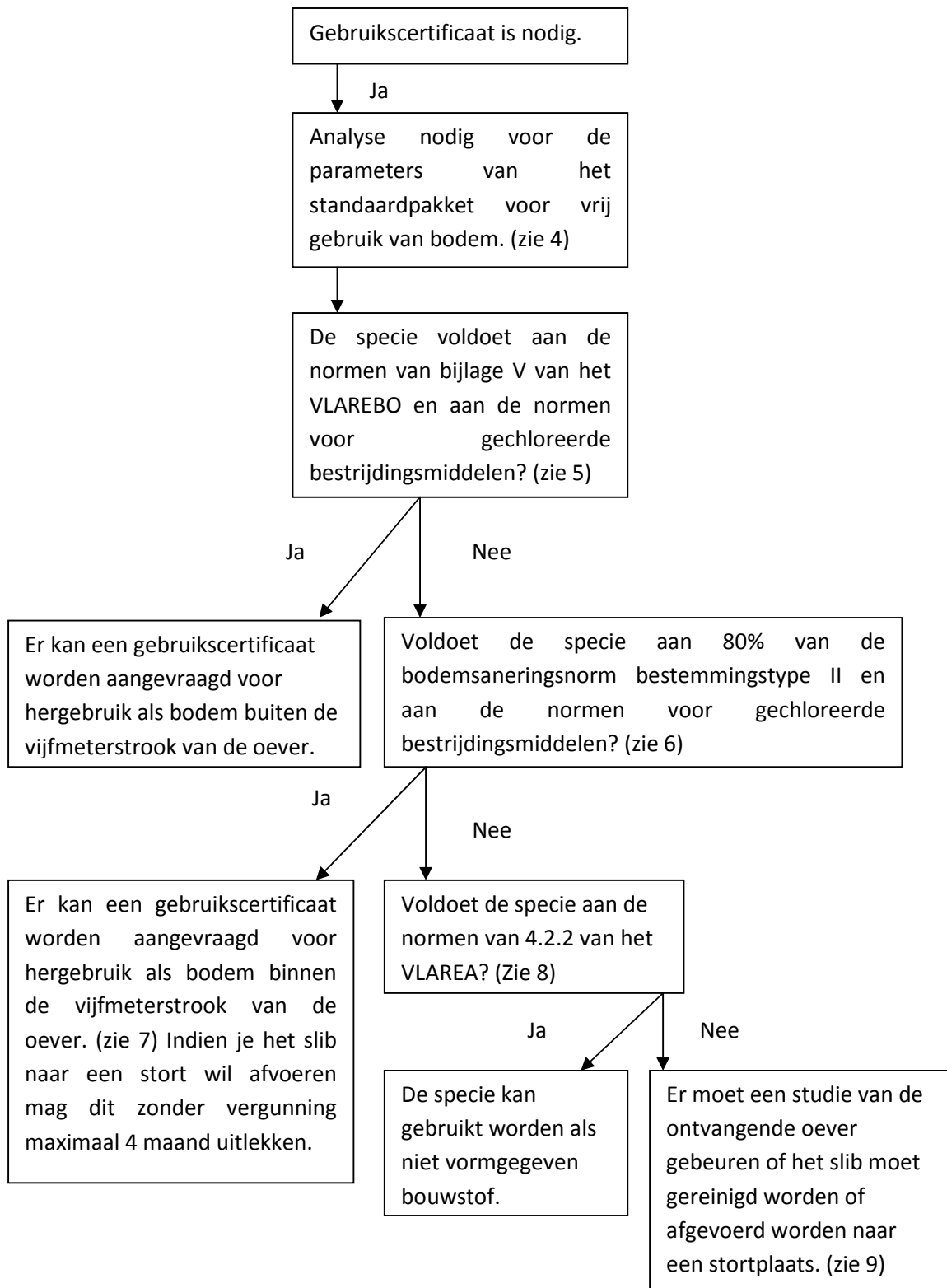
4) Wetgeving (certificaten) rond waterpartijen.

(Bron: www.ovam.be en antwoorden van David Van der Mijsbrugge, maart 2011)

A. Beslissingsboom: 'Heb ik een gebruikscertificaat (slib) of grondverzettoelating (bodem) nodig?'

B. Ik moet een gebruikscertificaat aanvragen. Wat zijn de mogelijkheden?

Een invulformulier voor de aanvraag van een gebruikscertificaat kan je downloaden op <http://www.ovam.be/jahia/Jahia/cache/offonce/pid/176?actionReq=actionPubDetail&fileItem=190>.

C. Ik moet een grondverzettoelating aanvragen. Hoe doe ik dat?

Dit is de bevoegdheid van de grondbank.

Enkel een erkende bodemsaneringsdeskundige is bevoegd om een technisch verslag op te maken. Een lijst van erkende bodemsaneringsdeskundigen vind je op <http://www.ovam.be/ovamLijstBsdWeb/>.

Gebruik je de bodem rechtstreeks op een andere werf (dus zonder tussenstop op een tussentijdse opslagplaats of een grondreinigingscentrum), dan stuur je het technisch verslag door naar een erkende bodembeheerorganisatie. De erkende bodembeheerorganisatie gaat na of het technisch verslag voldoet aan de wettelijke bepalingen. De erkende bodembeheerorganisatie registreert eveneens het technisch verslag, zodat ze nadien een bodembeherrapport kan afleveren. De lijst van erkende bodembeheerorganisaties vind je op <http://www.ovam.be/ovamLijstBobWeb/>.

Is een plaats van bestemming voor de uitgegraven bodem gekend, dan kan jij, de aannemer of een derde een bodembeherrapport bij de erkende bodembeheerorganisatie aanvragen. De erkende bodembeheerorganisatie gaat dan na of de kwaliteit van de bodem, zoals beschreven in het technisch verslag, in overeenstemming is met de gebruiksmogelijkheden op de plaats van bestemming. Indien dit zo is, dan stelt de erkende bodembeheerorganisatie de nodige documenten ter beschikking, zodat je de grondwerken kan opstarten.

Je kan de bodem echter eerst naar een tussentijdse opslagplaats of een grondreinigingscentrum afvoeren. In dit geval neemt de uitbater van de tussentijdse opslagplaats of het grondreinigingscentrum de verdere opvolging van de bodem en het technisch verslag voor zijn rekening. Heb je zelf al een technisch verslag, dan kan je dit uiteraard samen met de bodem aan de tussentijdse opslagplaats afgeven. LET OP: neem vooraf contact op met de tussentijdse opslagplaats of het grondreinigingscentrum. Iedere tussentijdse opslagplaats of grondreinigingscentrum heeft immers een specifieke werkwijze of kan met specifieke (vervoer)documenten werken.

Meer informatie op <http://www.ovam.be/jahia/Jahia/pid/723>

1. Wanneer is een grond verdacht?

(Bron: VLAREBO goedgekeurd op 14 december 2007 en www.ovam.be 2011)

De volgende gronden zijn verdacht:

- Risicoground. Een risicoground is een grond waarop ooit potentieel bodembedreigende activiteiten werden uitgevoerd. Dit kan worden nagegaan bij de gemeente of in de milieuvergunning. Meestal betreft het voormalige bedrijventerreinen.
- Grond die opgenomen is in het Grondeninformatieregister, voor zover in een bodemonderzoek in het vaste deel van de aarde van die grond concentraties van stoffen werden aangetroffen die hoger liggen dan de richtwaarden voor de bodemkwaliteit voor het vaste deel van de aarde. Het Grondeninformatieregister is een OVAM register van de verontreinigde gronden waarvoor onderzoeksgegevens beschikbaar zijn bij OVAM. Op het bodemattest staat vermeld of de richtwaarden voor de bodem overschreden zijn.
- Openbare weg, oude wegbedding en wegberm
- grond waarvoor aanwijzingen bestaan voor de aanwezigheid in het vaste deel van de aarde van stoffen in concentraties die hoger liggen dan de richtwaarden voor de bodemkwaliteit voor het vaste deel van de aarde, en die werd aangewezen door de minister. Momenteel zijn er nog geen dergelijke gronden aangewezen door de Vlaamse minister van Leefmilieu.

2. Definitie kadastrale werkzone en code van goede praktijk voor werken met uitgegraven bodem:

(Bron: VLAREBO goedgekeurd op 14 december 2007 en www.ovam.be 2011)

Een **kadastrale werkzone** is een zone die vastgesteld is in het kader van eenzelfde project en die bestaat uit een geheel van gronden met soortgelijke kenmerken. Het betreft kenmerken die een betekenisvol effect op het milieu hebben of een betekenisvol risico voor de volksgezondheid inhouden. Het begrip kadastrale werkzone is een combinatie van het begrip kadastraal perceel, een fiscaaljuridische eenheid en het begrip werkzone, een praktische eenheid uit de bouwwereld. In de definitie van kadastrale werkzone wordt het begrip 'project' gebruikt. Met de term 'project' wordt bedoeld het deel van de aanneming, ter realisatie van een werk (algemeen), waarop de bepalingen van de grondverzetregeling van toepassing zijn (= ontgraving, verplaatsing, tijdelijke opslag, gebruik van de uitgegraven bodem en afvoer van de grondoverschotten).

Artikel 2 29° van het decreet betreffende bodemsanering en bodembescherming omschrijft de **Codes van goede praktijk** als "door de OVAM aanvaarde geschreven en publiek toegankelijke regels met betrekking tot de activiteiten en maatregelen vermeld in dit decreet."

Het zijn regels met betrekking tot het uitvoeren van onderzoeken, het nemen van monsters en het analyseren van monsters, het uitvoeren van grondwerken met inbegrip van de bij de betrokken beroeps categorieën algemeen aanvaarde regels van goed vakmanschap".

Voor het werken met uitgegraven bodem zijn de codes van goede praktijk terug te vinden in een leidraad die je hier kan downloaden:

<http://www.ovam.be/jahia/Jahia/cache/offonce/pid/176?actionReq=actionPubDetail&fileItem=1662>

3. Code van goede praktijk voor bagger- en ruimingsspecie en definitie vijfmeterstrook:

(Bron: www.ovam.be 2011)

Artikel 2 29° van het decreet betreffende bodemsanering en bodembescherming omschrijft de **Codes van goede praktijk** als "door de OVAM aanvaarde geschreven en publiek toegankelijke regels met betrekking tot de activiteiten en maatregelen vermeld in dit decreet."

Het zijn regels met betrekking tot het uitvoeren van onderzoeken, het nemen van monsters en het analyseren van monsters, het uitvoeren van grondwerken met inbegrip van de bij de betrokken beroeps categorieën algemeen aanvaarde regels van goed vakmanschap".

De leidraad en algemene code van goede praktijk voor bagger- en ruimingsspecie is hier te downloaden:

<http://www.ovam.be/jahia/Jahia/cache/offonce/pid/176?actionReq=actionPubDetail&fileItem=1037>

Het begrip '**vijfmeterstrook**' is gekoppeld aan de 'oeverzones' zoals zij door het decreet integraal waterbeleid zijn geïntroduceerd (bijvoorbeeld: Voor onbevaarbare waterlopen geldt dat de oeverzone ten minste de taluds ervan omvat). Het talud is gedefinieerd als de strook land binnen de bedding van een oppervlaktewaterlichaam, vanaf de bodem van de bedding tot aan het begin van het omgevende maaiveld of de kruin van de berm.) Het decreet integraal waterbeleid legt het gebruik van de oeverzones aan banden: zo geldt in elke oeverzone het verbod om er ruimingsspecie op af te zetten. In geval een oeverzone is bepaald, begint de vijfmeterstrook vanaf het einde van de oeverzone.

VRAAG: *Mag er bij ruiming van een waterpartij slib in de oeverzone of in de waterpartij zelf gestockeerd worden? Mag je een waterpartij kleiner maken?*

ANTWOORD: Overleg hierover steeds met OVAM. Indien de specie geen verontreinigingen vertoont is dit waarschijnlijk geen probleem.

4. Erkende laboratoria en standaardpakket voor vrij gebruik van bodem:

(Bron: www.ovam.be 2011)

De monsterneming en analyse moeten worden uitgevoerd door een **erkend laboratorium**. De lijsten van erkende laboratoria vind je op <http://217.21.184.150/LijstenWebService/?removeLabo=false>.

Voor het hergebruik van slib als bodem moet het laboratorium erkend zijn onder 2.6 waterbodem (hergebruik als bodem gaat meestal het geval zijn). Een analyse is nodig voor de parameters van het standaardpakket voor vrij gebruik van bodem (zie 4.5.2 in de leidraad voor bagger- en ruimingsspecie). Dit standaardpakket is voldoende als er geen aanleidingen zijn dat de andere parameters in bijlage V van het VLAREBO verhoogd zouden kunnen voorkomen (bijvoorbeeld industrie in de nabijheid die cyanides verwerkt/produceert). De resultaten moeten vergeleken worden met de normen voor die parameters in bijlage V van het VLAREBO.

Je mag ervan uitgaan dat een erkend labo op de hoogte is van de wetgeving i.v.m. monsterneming en analyse.

5. Normen van bijlage V van het VLAREBO en normen voor gechloreerde bestrijdingsmiddelen

Het VLAREBO van 14 december 2007 kan je downloaden op <http://www.ovam.be/jahia/Jahia/cache/offonce/pid/176?actionReq=actionPubDetail&fileItem=2409>

In bijlage V worden de normen voor vrij gebruik als bodem weergegeven. In artikel 4.2.3.1 van het VLAREA staan de normen voor gechloreerde bestrijdingsmiddelen.

Vraag aan het erkend laboratorium best vooraf om in het analyseverslag duidelijk te vermelden welke normen overschreden zijn en onder welke voorwaarden het mogelijk is een gebruikscertificaat aan te vragen.

In de meeste gevallen zal je een gebruikscertificaat willen aanvragen voor hergebruik als bodem, maar er zijn ook andere mogelijkheden, zoals hergebruik als bouwstof. Belangrijk is dat je dit op voorhand bepaalt, want voor bouwstof is een andere analyse nodig, moet er vergeleken worden met normen uit een andere bijlage en moet het laboratorium voor een ander pakket erkend zijn dan bij hergebruik als bodem. Voor het hergebruik als niet-vormgegeven bouwstof moet het laboratorium erkend zijn onder 3.1 en 3.3 secundaire grondstoffen. Voor hergebruik als bodem moet er bij de analyse een schutproef gebeuren en voor hergebruik als bouwstof moet de uitloogbaarheid getest worden.

6. Bodemsaneringsnormen bestemmingstype II:

In bijlage IV van het VLAREBO zijn de bodemsaneringsnormen per bestemmingstype terug te vinden.

7. Gebruikscertificaat voor hergebruik als bodem binnen de vijfmeterstrook van de oever indien de analysewaarden < bodemsaneringsnorm (BSN) bestemmingstype II:

(Bron: leidraad voor bagger- en ruimingsspecie)

Er kan een gebruikscertificaat worden aangevraagd voor hergebruik als bodem binnen de vijfmeterstrook van de oever indien de analysewaarden van de specie lager zijn dan 80 % van de bodemsaneringsnorm voor type II bestemmingsgebieden. Deze norm is zo gekozen omdat 80 % BSN type II de grenswaarde is voor opname in het register van verontreinigde gronden. Er moet in dit geval voor de aanvraag van een gebruikscertificaat geen terreinonderzoek van de ontvangende oever gebeuren. In principe wordt uitgegaan van gelijkaardige milieukenmerken en vrij gebruik, tenzij er tegenindicaties zijn. Een tegenindicatie is bijvoorbeeld een waterloop met hoge ecologische saneringsprioriteit of specifieke lozingspunten in combinatie met een oever gelegen in bestemmingstype I of II. In geval van mogelijke tegenindicaties zal de beheerder moeten nagaan of er geen betekenisvolle nadelige en relevante effecten op het milieu en op het gewenste natuurdoeltype zijn.

8. Hergebruik als niet-vormgegeven bouwstof

Indien de analysewaarden hoger zijn dan 80% van de bodemsaneringsnorm type II, kan er nog onderzocht worden of het slib wel aan de normen voldoet voor hergebruik als niet vormgegeven bouwstof.

Zoals vermeld onder bovenstaande titel 5 'Normen van bijlage V van het VLAREBO en normen voor gechloreerde bestrijdingsmiddelen' is er voor hergebruik als bouwstof een nieuwe analyse nodig omdat de uitloogbaarheid getest moet worden. Voor het hergebruik als niet-vormgegeven bouwstof moet het laboratorium erkend zijn onder 3.1 en 3.3 secundaire grondstoffen.

Vraag aan het erkend laboratorium best vooraf om in het analyseverslag duidelijk te vermelden welke normen overschreden zijn en onder welke voorwaarden het mogelijk is het slib als niet-vormgegeven bouwstof te gebruiken.

9. Studie van de ontvangende oever of afvoeren naar een stortplaats:

Deponie op de oever van specie met een verontreinigingsgraad groter dan 80 % van de bodemsaneringnorm voor type II-bestemmingsgebieden heeft tot gevolg dat betreffend perceel in register van verontreinigde gronden komt. In dat geval is deponie op de oever slechts aanvaardbaar indien de verontreinigingsgraad van de specie lager is dan die van de oever. Bijgevolg moet steeds een vergelijkend onderzoek van de waterbodem en oever gebeuren. Steeds geldt als randvoorwaarde dat de concentratie van elk van de verontreinigende stoffen in de geruimde/gebaggerde specie lager moet zijn dan 80% van de bodemsaneringsnorm van het toepasselijke bestemmingstype van de ontvangende grond. Dat betekent dat er geen nieuwe verontreiniging wordt veroorzaakt en dat er geen risico is voor het beoogde bodemgebruik. Voor PCB's en OCP's zijn momenteel de bodemsaneringsnormen nog in opmaak. In afwachting van de normen kan de toetsing gebeuren in overleg met de OVAM.

Indien aan bovenstaande voorwaarden niet is voldaan moet het slib gerecycleerd of afgevoerd worden naar een stortplaats.

D. Presentatie van David Van der Mijnsbrugge (OVAM) op de workshop

Bekijk ook de pdf van de presentatie (zie bijlage)

Baggerspecie komt van bevaarbare waterlopen en ruimingsspecie van onbevaarbare waterlopen en oppervlaktewateren. Ze zijn verschillend van uitgegraven bodem. Uitgegraven bodem is de bevoegdheid van de groundbank en bagger- en ruimingsspecie van OVAM.

OVAM geeft goedkeuring voor hergebruik als bodem onafhankelijk van waar het gebruikt wordt. Hou wel rekening met de andere wetgeving. Het kan immers zijn dat door het gebruik van het slib als bodem er een significante reliëfwijziging ontstaat, waarvoor je een stedenbouwkundige vergunning nodig hebt.

Bij het indienen van de aanvraag tot een gebruikscertificaat, weet je na 30 dagen of je aanvraag ontvankelijk (dus volledig) is en na ten laatste 90 dagen doen ze uitspraak.

Een gebruikscertificaat vraag je steeds aan voor een bepaalde hoeveelheid slib. Reken daarom ruim bij het inschatten van je hoeveelheid: als het minder slib is dan je schatting, dan is er geen probleem, bij een grotere hoeveelheid wel.

Een gebruikscertificaat is geldig voor 5 jaar.

Binnenkort zal VLAMAB het VLAREA vervangen. Dit maakt vooral een verschil voor hergebruik als bodem. De wachtermijn wordt bijvoorbeeld verkort van 120 naar 90 dagen

Vraag best eerst een certificaat aan en dan een bouwvergunning.

LIJST VAN BRONNEN:

- Ruimtelijke ordening (Vlaamse overheid): www.ruimtelijkeordering.be en Bertrand Foucart
- Vlaamse Landmaatschappij (Vlaamse overheid): Greet Pauwels (Mestbank) en Hans Roosen (Beheersovereenkomsten)

- Departement Landbouw en Visserij, afdeling duurzame landbouwontwikkeling (Vlaamse overheid): Margriet Baert
- Agentschap voor Natuur en Bos (Vlaamse overheid): René Meeuwis (Vlaams-Brabant) en Benny Mathijs (Limburg)
- Onroerend Erfgoed (Vlaamse overheid), afdeling Vlaams-Brabant: Eline Buyle en Els Patrouille
- Vlaamse Milieumaatschappij (Vlaamse overheid), Afdeling Water: Bram Vogels
- Waterwegen en Zeekanaal NV (Vlaamse overheid): Piet Thys
- OVAM: Vlarebo, www.ovam.be en David Van der Mijnsbrugge
- Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening, directie Vlaams-Brabant: Martine De Rycke
- Dienst waterlopen (Provincie Vlaams-Brabant): Rolf De Bruyn
- Gemeenten: stad Leuven (Marielle Albert) en gemeente Kortenberg (Johan Claes)

DANKWOORD:

Wij danken alle organisaties en overheden voor hun bijdrage aan dit document. Dank ook aan de sprekers en deelnemers van de workshop. Tenslotte danken we het Europese Interreg-project SOLABIO en de Provincie Vlaams-Brabant voor de financiële ondersteuning.

BIJLAGEN:

Presentatie Benny Mathijs (ANB)

Presentatie David Van der Mijnsbrugge (OVAM)

Omschrijving ruimtelijk kwetsbare gebieden

Omzendbrief LNW/98/01 betreffende algemene maatregelen inzake natuurbehoud van 10 november 1998 – Belgisch staatsblad van 17.02.1999

Werken aan het landschap “praktische infoschema’s”-Provinciaal Centrum voor Landbouw en Milieu vzw en regionaal Landschap Haspengouw en Voeren vzw

Beoordelingskader van de afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling in functie van stedenbouwkundige vergunningsaanvragen in de agrarische gebieden (versie nov 2010)

Wegwijs in de wetgeving op het wijzigen van vegetaties en kleine landschapselementen – Provincie Antwerpen